

- Sisältää:
1. Antennien, linkkien ja tukiasemien sijoittaminen seurakunnan rakennuksiin
 2. Tilastolomakkeet A1-A9

1. ANTENNIEN, LINKKIEN JA TUKIASEMIEN SJOITTAMINEN SEURAKUNNAN RAKENNUKSIIN

Matkapuhelinverkkojen ja muiden langattomien tietoliikenejärjestelmien kehitys on johtanut lisääntyvään antennien, linkkien ja tukiasemien tarpeeseen. Järjestelmien rakentajat ovat kääntyneet mm. seurakuntien puoleen tarkoituksenaan selvittää mahdollisuus sijoittaa tarvitsemansa laitteet kirkon torniin tai tapuliin. Seurakunnan kannalta asiaa tulee tarkastella useammasta näkökulmasta.

Seurakunnan asema yhteisön osana

Muutamassa tapauksessa järjestelmän rakentajat ovat esittäneet verkon rakentamisen sellaisena yleisenä yhteiskunnallisena tehtävänä, johon seurakunnan tulisi osallistua luovuttamalla rakennuksensa käytettäväksi laitteiden sijoituspaikaksi. Verkon rakentajan edun on katsottu olevan niin yhteneväinen paikkakunnan yleisen edun kanssa, että asioiden arvioimista muista näkökohdista katsoen on pidetty paikkakunnan kehitystä vaarantavana häiriköintinä. Teletekniset järjestelmät ovat kuitenkin vain yksi monista yhteiskunnan tarvitsemista asioista.

Antennien, linkkien ja tukiasemien tarvitsijat

Pääosa tarvitsijoista on yrityksiä, jotka myyvät järjestelmiensä palveluita. Julkisyhteisönä seurakunnan tulee kohdella yrityksiä tasapuolisesti ja tarjoamatta millekään yritykselle sellaista asemaa, jota sen kilpailijoille ei tarjota. Tekniikan kehitys on kulkenut yhä tiheämpää tukiasema- ja antenniverkkoa kohti. On todennäköistä, että sekä järjestelmien määrä että kussakin järjestelmässä tarvittavien laitteiden määrä kasvaa nopeasti. Seurakunnan tulee huolehtia mahdollisuudestaan toimia myös tulevaisuudessa tasapuolisesti.

Laitteiden vaikutus tornin tai tapulin ulkonäköön

Antenneja on ulkonäöltään hyvin erilaisia, kahdenkymmenen senttimetrin korkuisesta "piiskasta" useamman metrin läpimittaiseen "lautaseen". Antennien muotoilun on sanellut niiden toiminta sähkömagneettisen säteilyn lähettäjänä tai vastaanottajana, ei niinkään niiden ulkonäkö.

Tornit ja tapulit on tehty nähtäviksi ja katsottaviksi. Ne ovat erityisesti näkyviä viestejä seurakunnan olemassaolosta ja sanomasta. Huipulla lähes poikkeuksetta sijaitseva risti kertoo katsojalle koko rakennuksen tarkoituksen. Ristin ja sen mukana seurakunnan sanoma hämärtyy, jos tornissa on nähtävissä muitakin tarkoituksia palvelevia asioita.

Tornit ja tapulit edustavat usein myös merkittävää paikkakunnan kulttuuriperintöarvoa. Sellaisissa tapauksissa tornin käyttäminen teleteknisten laitteiden sijoitusalueena on erityisen ongelmallista.

Antennien, linkkien ja tukiasemien taloudellinen merkitys seurakunnille

Seurakunnille tarjotut sopimukset eivät ole olleet kovin edullisia. Vuosivuokraksi on muutamassa tapauksessa tarjottu n. 500 euroa. Summa ei ole kovin suuri. On otettava huomioon, että seurakunnalle aiheutuu kustannuksia mm. sopimuksen laadinnasta ja toteutumisen seurannasta sekä laitteiden asennus- ja huoltokäynnistä.

Vastuiden jakautumisesta henkilöille, laitteille tai rakennukselle aiheutuneista vahingoista ei ole selkeitä periaatteita. Laitteiden asennuksen ja huollon edellyttämät, henkilöihin ja rakennukseen kohdistuvat vaatimukset ja vastuut tulisi olla sopimuksissa määriteltä. Koska seurakunta ei käytännössä voi ohjata vuokralaisen toimintaa, ei seurakunnan tule ottaa vastuuta vuokralaisen toimista tai vastata vuokralaisen aiheuttamasta vahingosta seurakunnan omaisuudelle.

Sopimusten tarkistaminen ja tarvittaessa purkaminen, esimerkiksi epäkohtien ilmetessä tai tilanteen muuttuessa, tulisi olla määriteltä sopimuksessa myös seurakunnan etua ajatellen.

Ukkosriski

Kirkkojen tornit ja tapulit sijaitsevat usein korkeilla maastokohdilla ja ovat itsessään korkeita. Siksi ne kiinnostavatkin antennien tarvitsijoita. Samasta syystä ne myös ovat erityisen alttiita salamaniskuille tai ukonilmaan liittyville sivupurkauksille. Koska monet seurakuntien kirkot ja tapulit ovat ainutkertaisia ja korvaamattomia, ei ukkosriskiä voida millään perusteella lisätä. Suojaustason määrittelyssä on huomattava, että kaikkia ukkoseen ja salamaniskuun liittyviä mekanismeja ei vieläkään tunneta. Antennin, linkin tai tukiasemien rakentamisen edellytyksenä tulee olla, että ukkossuojaus voidaan parantaa vähintään muuttuvaa tilannetta vastaavaksi teleteknisen laitteen rakentajan kustannuksella.

Kirkkohallituksen ohje

Kirkkohallitus kehottaa seurakuntia perusteellisesti harkitsemaan antennien, linkkien ja tukiasemien sijoittamiseen liittyviä etuja ja epäkohtia ennen sopimuksen tekemistä silloinkin, kun ajankohtaiset paineet myönteisen päätöksen tekemiseen ovat voimakkaita. Mikäli seurakunta päätyy sopimuksen tekoon, on syytä tehdä sopimus, jossa kummankin osapuolen vastuut ja oikeudet ovat selkeästi määritellyt. Ottaen huomioon teletekniikan alalla tapahtuvan nopean kehityksen on sopimus syytä tehdä määräaikaiseksi ja enintään viiden vuoden mittaiseksi.

Kirkkohallitus toteaa, että laitteen asettaminen kirkon torniin tai tapuliin saattaa olla kirkkolain 14 luvun 2§:n tarkoittama kirkollisen rakennuksen ulko- tai sisäosan olennainen muutos.

2. TILASTOLOMAKKEET A1-A9

Kirkkohallitus on lähettänyt joulukuussa 2001 kaikille seurakunnille ja seurakuntayhtymille tilastovuotta 2001 koskevat tilastotiedustelulomakkeet A1-A6.

Vuoden 2001 aikana kirkkohallituksessa on valmistunut Sertika-tietojärjestelmään liittyvät sähköiset tiedonsiirtolomakkeet. Kaikki ne seurakunnat/seurakuntayhtymät, jotka kuuluvat KIRKKO-verkkoon voivat nyt toimittaa vuoden 2001 väestö- ja toimintatilastolomakkeet A1-A6 sekä taloustilastot A7- A9 www-muotoisilla sähköisillä tiedonsiirtolomakkeilla kirkkohallitukselle. Sähköistä tiedonsiirtoa varten toistaiseksi kirkkohallitus on antanut ja antaa käyttöoikeudet seurakunnassa lomakkeiden A1-A9 tietojen toimittamisesta vastaaville henkilöille, joilla on Kirkko-verkon sähköpostiosoite ja käyttäjätunnus. Tällä Kirkko-verkon käyttäjätunnuksella ja sähköpostin salasanaalla myös kirjaudutaan www-tallennukseen. Tarkoituksena on, että esim. toimintalomakkeiden A3-A6 tiedot kootaan entiseen tapaan jokaiselta ao. työmuodosta vastaavalta henkilöltä ja vasta sen jälkeen tiedot tallennetaan www-lomakkeille.

Lomakkeiden A1-A6 tiedot toimitetaan kirkkohallitukseen tammikuun aikana joko paperitulosteena tai sähköisessä muodossa. Taloustilastolomakkeet A7-A9 palautetaan kirkkohallitukseen 30.4.2002 mennessä. Sertika-tietojärjestelmässä on varauduttu siihen, että taloustilastolomakkeiden A7 ja A8 tiedot voidaan siirtää seurakunnan kirjanpitosovelluksesta suoraan www-tallennuslomakkeelle. Tätä siirtoa on suunniteltu ja rakennettu yhteistyössä seurakuntien kirjanpitojärjestelmien toimittajien kanssa.

Sähköiseen tiedonsiirtoon liittyvät ohjeet löytyvät KIRKKO-verkon intranetista osoitteesta: www.kirkko.evl.fi/tilastot. Samasta osoitteesta löytyvät myös ohjeet tarvittavien käyttäjätunnusten rekisteröintiin. Käyttäjätunnus ja salasana ovat samat kuin KIRKKO-verkon sähköpostissakin @evl.fi-loppuinen sähköposti.

KIRKKOHALLITUS

Matti Halttunen

Eero Raatikainen